'ఎందుకుపారేస్తానునాన్నా?'

[చిన్నకథ]

= శ్రీ చాగంటి సోమయాజులు =

చెల్లిని వొళ్లో కూచోపెట్టుకుని కృష్ణుడు వంటింట్లో కబుర్లు చెప్పుతున్నాడు. వాళ్ల నాన్న పిలిచి చుట్టలు తెమ్మని డబ్బులిచ్చేడు.

కృష్ణుడు వీధిముఖం చూడకండా, మొగుడు చచ్చిన విధవలాగ ఇంట్లో దూరి కూచుంటున్నాడు. నాన్న చుట్టలు తెమ్మని పురమాయించేడు. హైస్కూలు దాటి చుట్టల దుకాణాని కెళ్లాలి. మేష్టర్లు, తోటి విద్యార్థులు అక్కడుంటారు. కృష్ణుడికి రోడ్డెక్కడమే నామోషికీగా ఉంది. బడిపక్కనుంచి ఎలాగ వెళ్లడ మని గింజుకుంటూ బయలు దేరేడు.

ఉదయం ఎనిమిది గంటలు కావొస్తున్నాది. బడిపెట్టే వేళ. వీధిచివరనుంచే బడి గోల సముద్రపు ఘోషలాగ వినబడుతున్నాది. బడిపక్క బడి వెళ్లకతప్పదు; రాక తప్పదు.

బడి కనబడగానే కృష్ణుడికి బెంగపట్టుకుంది. హైస్కూలు పిల్లల గందరగోళంతో కలకల్లాడుతున్నాది. వరండాలు, గదులు, చుట్టూ రోడ్లూ విద్యార్థులతో, విద్యార్థినులతో చూడ సొంపుగా ఉంది. రోడ్డువారగా కృష్ణుడు తలొంచుకుని వరిగెట్టాడు.

"కృష్ణా!" అని స్కూలువరండాలోంచి కేకొచ్చింది. కృష్ణుడు తిరిగిచూడక తప్పింది కాదు. నరిశింహం పరిగెట్టుకొచ్చి వాడి బుజంమీద చెయ్యేసి—

"ఏంరా, నువ్వు బళ్లోకి రావడం లేదు?" అనడిగేడు.

"సోమవారం చేరుతాను" అని కృష్ణుడు చెప్పేడు.

"పుస్తకాలు కొన్నావా?"

"ఇంకా లేదు"

"వేగిరం కొనుక్కో. మళ్లా అయిపోతాయి. ఎక్సరుసైజుపుస్తకాలు షాపుల్లో కొనకేం. స్టోర్సులో చవగ్గా ఉన్నాయి. ధరలన్నీ దారుణంగా పెరిగిపోయాయిరా"

నరిశింహం డబుల్‌కప్పుచొక్కా, హానావా పేంటూ, జోళ్లూ తొడుక్కుని నీటుగా ఉన్నాడు. కృష్ణుడుకి ఉన్న బట్టలన్నీ రెండు నిక్కర్లు, రెండు చొక్కాలు; ఉన్నాయంటే ఉన్నాయి. ఒక నిక్కరుకి పోస్టాఫీసుంది. ఒక చొక్కా బుజం చిరిగి జారిపోతే వాళ్లమ్మ ఎత్తికుట్టింది. చెయ్యి బుట్టలాగ లేచిపోయింది. రేవు కో జత. కృష్ణుడు పేంట్లు కుట్టించమని ఎప్పుడూ ఏడవలేదు. పేంటు కైతే బట్ట ఎక్కువపడుతుంది. బట్ట ఎక్కువైతే డబ్బు ఎక్కువౌతుం దని వాడికి తెలుసు. మరి రెండు జతలు కుట్టించమని బతిమాలు

కున్నాడు. కాళ్లా వేళ్లా పడ్డాడు. ఏడ్చు కొన్నాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది.

నరిశింహాంచంకలో కృష్ణుడికి కొత్త పుస్తకం కనబడ్డాది.

"ఏం పుస్తకంరా అదీ ?" అనడిగేడు.

"ఇంగ్లీషుపుస్తకం. నేనన్నిపుస్తకాలూ కొనేశాను. జాగ్రఫీపుస్తకమే కొనలేదు. జాగ్రఫీపుస్తకా లింకా స్టోర్సువాళ్లకి రాలేదు. చూడు పుస్తకం" అని ఇచ్చేడు.

కృష్ణుడు పేజీలు తిరగేశాడు. కొత్త పుస్తకంలోంచి ఒకవిధమైన పరిమళం పైకి వచ్చింది. కృష్ణుడు పుస్తకంలోకి మొహం పెట్టి వాసనచూశాడు.

"కొత్తపుస్తకంవాసన బాగుంటుంది కదరా?" అన్నాడు నరిశింహం.

"కమ్మగా ఉంటుంది. నా కెంతో ఇష్టం" అన్నాడు కృష్ణుడు.

"నీ కింగ్లీషులో ఫస్టుమార్కు రాలేదు కదరా?"

"నాలుగుమార్కుల్లో పోయింది"

"ఎవరి కొచ్చిందిరా?"

"శకుంతల కొట్టేసింది"

"నిజమే ? నే న్నమ్మలేదు: దాని కెన్నొచ్చాయి?"

" నా కరవైనాలుగు. దాని కరవై ఎనిమిది"

"ఆడపి ల్లని మేష్టరు వేసీసుంటాడు"

"నీమొహం! అది తెలివైంది."

"తస్సాచెక్కా! ఆడపిల్లలు చదివేస్తున్నారురా!"

కృష్ణుడు మార్కులగొడవ తేగానే గొప్పవాడయిపోయాడు. తెలివైనవాడు కాబట్టే నలుగురూ గౌరవిస్తున్నారు. లేకపోతే వాడి కుళ్లుగుడ్డలని చూసి అంతా దూరంగా ఉండేవాళ్లే. వాడికి బడిపక్కని నిలబడడం, బడికెళుతున్న నరిశింహాన్ని చూడడం చాలా కష్టంగా ఉంది. ఎంచేతంటే కృష్ణుడు బడికెళ్లి చదువుకొనే అవకాశాలు తప్పిపోయాయి. వాళ్ల నాన్న ఈయేడాది కృష్ణుడికి చదువు చెప్పించనని నిశ్చయంగా చెప్పేశాడు.

"ఎక్కడేనా చదువు మాన్పించుతారండి? ఋణమో పణమో చేసి ముక్క చెప్పించకపోతే కుర్రాడెందుకేనా పని కొస్తాడా? చదువుకునే ఈడులో బడి మానిపించి ఇంట్లో కూచోపెడితే తరవాత గాడిదలని కాయడానికేనా పనికిరాకుండా పోతాడు. ఏదో చూసి బడిలో వెయ్యండి" అని వాళ్లమ్మ శతపోరి చెప్పుకొస్తున్నాది.

"బళ్లో వెయ్యగానే సంబరమా? వాడు చదివేది ఫోర్తుఫారమ్. జీత మెక్కువ. నెల నెలా ఐదున్నర కట్టాలి. తూగ్గలనా? ప్రవేశపెట్టడానికి, పుస్తకాలకే ఔతుంది పాతిక రూపాయిలు. దస్త్రాకాయితాలు రూపాయి. అర్థణాపెనసలు ఆరణాలు! ఎక్కణ్ణుంచి తేవడం? మొహాన్ని వాడికి లేందే! వాడి ప్రారబ్ధం మనప్రారబ్ధం! వారంవారం ఎక్కడలేని డబ్బూ బియ్యానికి ముడుపు చెల్లించడానికే తలప్రాణం తోక్కొస్తున్నాది. మాటలా?" అని వాళ్ల నాన్న చెప్పుకొస్తున్నాడు.

తల్లిమాట నెగ్గుతుందో, తండ్రిమాట నెగ్గుతుందో ఇంకా తేలలేదు. కృష్ణుడికి

మాత్రం సందిగ్ధంలేదు. వాడు తలిదండ్రులని బాగా ఎరుగు. తల్లి ప్రతివిషయంలోనూ బడబడలాడడమేకాని ఆఖరికి తండ్రి చెప్పినట్టే జరుగుతూఉంటుంది. అంచేత చదువుకి స్వస్తిచెప్పడమే ఖాయమని నిర్ధారణచేసుకొని నామర్ధాతో కృష్ణుడు కుళ్లిపోతున్నాడు.

కృష్ణుడికి కొత్త ఇంగ్లీషుపుస్తకంపేజీలు తిరగేసినకొద్దీ గుండెల్లో గాభరా పుట్టింది. చదువుతున్న కుర్రాళ్లమీద ఈర్ష్యా, తనకి చదువులేకండా పోయిందన్న దుఃఖము—రెండూ రెండు లేడికి పాములై అతని బుర్రని కరకరలాడిస్తున్నాయి.

"కృష్ణా, వేగం చేరురా. డివిజన్లు పెట్టేశారు. నేను 'జే'డివిజనులో పడ్డాను. మన బేచివాళ్లంతా 'జే' డివిజనులోనే పడ్డారు." అన్నాడు నరశింహం.

"అమ్మ బాబో! 'జే'డివిజనుదాకా పిల్ల లున్నారా ?" అని ఆశ్చర్యపడ్డాడు కృష్ణుడు.

"'జే'తో ఐపోలేదు. 'కే'డివిజనుకూడా ఉన్నాది."

ఏ, బి, సి, డి అని లెక్కబెట్టి—"పదకొండు డివిజన్లే!" అన్నాడు కృష్ణుడు. ఒక్క ఫోర్తుఫారములో సుమారు ఐదు వందలమంది విద్యార్థు లున్నారు. కృష్ణుడు అక్కడ నిలబడలేక పుస్తకా న్నిచ్చేసి "నేను చుట్టల కెళ్లాలి, పోతా"నన్నాడు.

"ఈబొమ్మ చూశావట్రా ?" అని నరశింహం పాఠాలకి ముందున్న త్రివర్ణ చిత్రం తీసి చూపించేడు.

రైతులు జొన్నచేలు కోస్తున్నారు. జొన్నరేకులని కూడదీసి కట్టుకొన్న పిట్ట గూడు గుడ్లతోటే జారిపోతున్నాది. చేల మీద రెండు పిట్టలు ముక్కులు విప్పి ఎగురుతున్నాయి. కోతలవాళ్లు తలెత్తి పిట్టలని చూస్తున్నారు. అదీ త్రివర్ణచిత్రం!

హైస్కూలు మొదటిబెల్లు ఖంగుఖంగుమంటూ దూరంగా ఉన్న పిల్లలందరినీ పిలుస్తున్నాది. రోడ్లు, వరండాలు, గదులూ విద్యార్థులతో, విద్యార్థినులతో, ఉపాధ్యాయులతో కలకల్లాడుతున్నాది.

పుస్తకాలు పట్టుకుని, సరస్వతీదేవిలాగు శకుంతల వొచ్చింది. ఆమె చిన్నపిల్ల. పదకొండేళ్లది. సూదిముక్కు, సూదిగెడ్డాం, ఆ రెంటికీ పొందికయిన నోరు కలిగి ముద్దొస్తూ ఉంటుంది. తెలివితేటల తళుకుతో దానికళ్లు చాంచల్యాన్ని పొందుతున్నాయి.

"కృష్ణా! ఇంగ్లీషులో ఫస్టుమార్కు నాది!" అని వొస్తూనే ఉడికించింది.

"ఒక్క ఇంగ్లీషులోనేకదా! నాకు మూడింట్లో ఫస్టుమార్కు లొచ్చాయి. లెఖ్ఖల్లో నూటికి నూరు" అన్నాడు కృష్ణుడు.

"ఇంగ్లీషు ముఖ్యమైందండీ" అన్నాది శకుంతల.

"లెఖ్ఖ లంతకన్నానండి. ఆమాటకొస్తే తెనుగు ముఖ్యమండి. తెనుగులో ఫస్టుమార్కెవరిదండి?"

"ఇంగ్లీషే ముఖ్యమండి. ఎవరి నడుగుతావో అడుగు"

"తెనుగేనండి. బియ్యేవాళ్లక్కూడా ఇంగ్లీషులో మానేసి లెఖ్కలూ అవీ తెనుగులోనే చెప్పాలని పేపర్లో పడ్డాదండి"

"నువ్వు మహా పేపరు చదివిపడేశావు!"

"నే నాంధ్రపత్రిక రోజూ చదువుతాను. మాయింటిదగ్గరవాళ్ల కొస్తుంది"

రెండోబెల్లు ఖంగుఖంగుమని ప్రారంభమైంది.

నరిశింహానికి శకుంతలమొహం చూడ్డానికి లజ్జవేసింది. వాడు చదువూసంధ్యా రాని దద్దమ్మ. వాళ్లతోపాటు సంభాషించడానికి తాహత్తు లేక తలవాల్చుకుని మౌనవ్రతం పట్టేడు. తన హానావాపంట్లాము ధగధగలాడుతున్నా, కృష్ణుడి కుళ్లునిక్కరు కనబడుతున్నా వాడికి తక్కువతనం పట్టుకుంది. రెండోబెల్లు కాగానే చల్లగా బడిలోకి జారిపోయాడు.

"బెల్లయింది, బళ్లోకి రా" అన్నాది శకుంతల.

"నేను సోమవారంనుంచి వస్తాను" అన్నాడు.

"ఫోర్తుఫారమ్‌లో నీపని చెపతాను. ఒక్కఫస్టుమార్కు రానివ్వను."

"ఇహ నన్ని ఫస్టుమార్కులూ నీవేలే"

"ఏం?"

"ఏమీ లేదు"

"నువ్వు మాయింటికి రావడం మానేశావేంరా? మాఅమ్మా, నాన్నా 'కృష్ణుడు రాలేదేమా' అని రోజూ అంటారు"

"ఏమీ లేదు"

"నేను బళ్లోకి పోవాలిబాబూ" అని పరిగెట్టింది.

"శకుంతలా!" అని పిలిచాడు.

"ఏం?" అని ఆగింది.

ఎందుకు పిలిచాడు? ఆమెతో నిజం చెప్పేసి దుఃఖోపశమనం చేసుకొందుకా? ఎందుకు పిలిచాడో వాడికే తెలియలేదు.

"ఏమీ లేదు" అన్నాడు.

శకుంతల వెళ్లిపోయింది. ఇద్దరూ ఒక్కఈడువాళ్లు. క్లాసుకి వాళ్లిద్దరే అందరికన్నా తెలివైనవాళ్లు. ఒకరి నోట్సు ఒకరు పుచ్చుకొంటూ స్నేహంగా ఉండేవాళ్లు. పంతంతో చదివేవాళ్లు. శకుంతలతో పోటీ కృష్ణుడికి వికాసవంతంగా ఉండేది. శకుంతలదస్తూరీ కృష్ణుడికి జ్ఞాపకమొచ్చింది. ఆమెదస్తూరీ మంచిది కాదు. కొక్కిరిబిక్కిరిగా రాస్తుంది. అతనిని ముత్యాలకోవ.

శకుంతల బడిలోకి పరిగెడుతుంటే కృష్ణుడు స్తంభించిపోయి చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. పిల్లల గోలంతా క్రమేణా అణిగిపోయింది. వరండాలన్నీ ఖాళీ అయిపోయాయి. మేష్టర్ల మాటలు ఉండుండి వినబడుతున్నాయి. వేలకొద్దీ విద్యార్థులు డెస్కులమీద వాలి కూచుని పాఠాలు వింటున్నారు. బడిదగ్గరనుంచి కృష్ణుడు కదలలేకపోయాడు. తన చదువు పోయిందికదా అని కుమిలిపోతున్నాడు. స్కూలువరండాలో కెళ్లాడు.

"నే నిక్కణ్ణుంచి కదలను" అనుకొని స్తంభానికి జేరబడ్డాడు.

"నే నింటికే వెళ్లను" అని నిశ్చయించుకొన్నాడు.

నాలుగోక్లాసు దగ్గరనుంచి బడిలో తను చదివిన ఐదేళ్ల సంగతులూ ఒక్కొక్కటే జ్ఞప్తికివొచ్చేయి.

ఐదోక్లాసు చదువుతుండగా ఒక పిల్లడు

కృష్ణుడిమీద మేష్టరుతో చాడీలు చెప్పేడు. మేష్టరు నమ్మక అబద్ధాలు చెప్పేడని వాణ్ణే చితకతన్నేడు.

మూడోఫారమ్‌లో తెనుగుమేష్టరు "గాంధారపతి" అంటే అర్థం చెప్పమన్నాడు. అంతా నేల చూసి, ఇంటికప్పు చూసి ధృతరాష్ట్రు డని చెప్పేరు. తనొక్కడే "గాంధారదేశపు రాజు" అని చెప్పేడు.

రెండోఫారమ్ చదువుతుండగా దసరా తరవాత ఒక కుర్రాడు బడికి రావడం మానేశాడు. వాడి పేరు రోజూ పిలిచి మేష్టరు ఆబ్సెంటు వేస్తూఉండేవాడు. ఆఖరికి వాడు చదువు మానేశా డని తెలిసింది. ఆవేళ అటెండెన్సు రిజిష్టరులో వాడి పేరు కొట్టేసి మేష్టరు "డిస్కంటిన్యూడ్" (Discontinued) అని రాసి ఆ ఇంగ్లీషు మాటకి అర్థం క్లాసులో చెప్పేడు. ఆనాటి నుండి కృష్ణుడు "డిస్కంటిన్యూ" అన్న మాట అర్థం మరిచిపోలేదు. ఆపదం జ్ఞాపకం రాగానే అతనికి దుఃఖం పొంగి పొర్లుకొంటూ వొచ్చింది.

"నే నింటికే వెళ్లను" అని పునః నిశ్చయించుకొన్నాడు.

"నేను భోజనానికే వెళ్లను" అనుకొన్నాడు.

అతని మొహం గాలికొట్టిన కొత్తఫుట్‌బాలులాగ దుఃఖంతో పొంగి కందగడ్డయిపోయింది. ముక్కు నీటితో బరువెక్కి దిబ్బడేసిపోయింది. ముక్కు ఎగబీల్చుకొంటూ పొంగుకొస్తున్న దుఃఖానికి ఆనకట్టలు కట్టి దిగమింగుతూ స్తంభానికి జేరబడిపోయాడు.

మొదటి పీరీ డ్రైపోయింది. కృష్ణుడు కదలలేదు. వాళ్ల నాన్న బజారుకి బయలుదేరేడు. వరండాలో కొడుకుని చూశాడు.

"ఓరి వెధవా! చుట్టలు తెమ్మంటే ఇక్కడ దిగమారేవేం?" అన్నాడు.

"చూడు!" అన్నాడు కృష్ణుడు.

"ఏమిట్రా చూడ్డం?" అన్నాడు తండ్రి.

"పాపం, కనబడదు!"

"ఏమిటిరా నీ శ్రాద్ధం?"

"నా శ్రాద్ధమే!"

"ఏమిటిరా?"

"వాళ్లంతా బడికెళ్లారు"

అప్పుడు తండ్రికి కొడుకుమొహంలో విచారరేఖలన్నీ కనబడ్డాయి.

"వెర్రినాగమ్మా, అదిరా!" అన్నాడు. కృష్ణుడికి ఆనకట్టలు తెగ్గొట్టుకుని దుఃఖం కొట్టుకొచ్చింది. వెక్కివెక్కి చుట్టుకుపోతూ ఏడుపు మొదలెట్టేడు. కొడుకుబాధంతా తండ్రికి బోధపడ్డాది. కొడుకుబాధంతా తండ్రి పడ్డాడు.

"చదువు మానిపించా నని అంత బాధపడుతున్నావా? బడివరండాలు పట్టుకొని దేవుళ్లాడుతున్నావా నాయనా? పద ఇంటికి" అన్నాడు.

"నే రాను!" అని భూమి బద్దలైపోయినంత గట్టిగా అరిచేడు.

"ఏం చేస్తావురా?"

"గోడకేసి బుర్ర బద్దలుకొట్టుకొంటాను" అని ఇంకా గట్టిగా అరిచేడు. అంతపనీ చేస్తాడేమోనని వెళ్లి తండ్రి కౌగలించుకొన్నాడు.

"పద నాయనా ఇంటికి" అన్నాడు.

"బడి నాది!" అని గట్టిగా కేకేశాడు.

"నీదేనురా బాబూ"

"బడిలోకి తీసికెళ్లు మరి"

"తల తాకట్టుపెట్టుకునేనా బళ్లో వేస్తాను. ఇంటికి పద"

"ఇప్పుడే వెయ్యి"

"డబ్బు చూసి వేస్తాను"

"ఇంటికెళ్లి లేదంటావు"

"అన్నరా"

"ఐతే పుస్తకాలు ముందు కొను"

"వెర్రి నాయినా! వాటికి మాత్రం డబ్బొద్దూ?"

"ఒక్క పుస్తకం కొను"

"ఏపుస్తకం కొనమన్నావు?"

"ఇంగ్లీషుపుస్తకం కొను"

"కొందాం, పద. ఏడవకునాయినా. నేం చచ్చిపోయాను, ఏడవకు" అన్నాడు తండ్రి. తండ్రిచెయ్యిని చంకలో పెట్టుకొని గిలగిల కొట్టుకొని ఏడుస్తూ బడిలో స్టోర్సుకి తోవ తీశాడు.

తండ్రికి ఆలోచన తట్టింది.

"చుట్టలు మానేస్తాను. ఇహను బుద్ధొచ్చింది. ఎంత మానుదామనుకొన్నా మానలేకపోతున్నాను. చుట్టలు మానేస్తే నీబడి జీతానికిసరిపోతుంది. ఇందాకా చుట్టలకిచ్చిన డబ్బులున్నాయా పారేశావా?" అనడిగేడు తండ్రి.

"ప ... ప్ప ... ప్పారీలేదు జేబులో ఉన్నాయి ... ఎందుకు పారేస్తానునాన్నా?" అన్నాడు కృష్ణుడు.